

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Archicancellariis Sacri Romani Imperii Ac Cancellariis Imperialis Avlae

**Mallinckrodt, Bernhard von
Monasteri[i] Westphaliae, 1640**

Carolvs III Crassvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11835

priusquam ad Archi-Cancellariatum sublimaretur. Sic igitur ibi: Gozelinus regiæ dignitatis Notarius, ad vicem Heriuei Archi-Episcopi summiq[ue] Cancellarij. Porro Gauflenus, Abbas fuit SS. Germani & Dionysij; ac postmodum Parisiensis Episcopus. Obseruatum est Lanouio, ipsummet se Archi-Cancellarium subscripsisse, in Concilio Pontigonensi, apud Sirmondum in *Concilijs Gallicanis*, pag. 444, tom. 3.

Ludouicum Calui Filium, cui Balbi cognomen fuit, non, vt plerique prius voluerant, Imperatorem; sed Gallia tantummodo Regem fuisse, clarissime probat *ad tom. 3. Concil. Gall.* Iacobus Sirmondus, refertq[ue] ex illo *ad cap. 42. Not. Eccl.* Aubertus Miræus; eaq[ue] de causâ, vtpote qui in Gallia, non verò Germanicis partibus regnârit, ad institutum nostrum non facit.

*Ludouicus
Balbus, Rex
Gallia, Cal-
ui filius.*

CAROLVS III CRASSVS.

AD Carolum igitur Crassum progredior: cui, si Serario credimus, *lib. 1. rer. Mogunt. c. 29*, Ludouicus Archi-Cancellarius fuit; ad cuius vicem Diploma Crassi, quo fundatio Collegiæ Ecclesiæ S. Bartholomæi Francofurti continetur, an. 882 recognouit VValdo * Cancellarius. Dubitari enim possit, an non, quem reliqui Ludwardum vocant, idem sit cum Ludouico isto: de qua re certius iudicabit, qui ipsas literas inspiciet. Verum magis, vt arbitrari fortè non nemo velit, vero accedere videri possit, Ludouicum istum corruptè scriptum esse loco Ludberti Moguntini Archi-Episcopi; quem eodem an. 882, Archi-Cancellarium fuisse, sequens subscriptio probat; quæ extat ap. Gevvold. *de septem-viratu*, pag. 88, num. 11: Arnolphus Cancellarius ad vicem Luidberi (rectius Ludberti) Archi-Capellani recognoui & subscripsi. Dat. XV. Kal. Febr. an. Dom. Incarn. DCCCLXXXII. Indiæt. X. an. VI. Domini Ludouici Serenissimi Regis. Actum Francofurt. Palatio regio, in Dei nomine feliciter, Amen. Verum hæc res adhuc ex eo incerta manet, quòd Ludouicus, Caroli Archi-Capellanus; Luitberus autem, siue Luitbertus, Ludouici Regis scribatur fuisse. Est autem iste Ludouicus (in sequentibus in ordine suo referetur) ille ipse, quem Iuni orem dixerunt; Ludouici senioris, Germaniæ Regis, filius, Ludouici Pij nepos, Carolomani Regis, & Caroli Crassi Imp. frater: quem aliqui, vt reliquis minùs notum habentes, modò cum Ludouico Rege Calui filio; modò cum Ludouico Casare Arnulphi nato, confundunt. Tres illi fratres an. 876, paternam hereditatem inter se diuiserunt,

Ludouicus.

**VValdo-
nem hunc
vide paulò
pòst.*

*Ludbertus
Archi-E-
piscopus
Mogunti-
nus.*

Ludvvar-
dus Episco-
pus Vercel-
lensis.

Segoinus
Notarius.

VValdo E-
piscopus
Frisingen-
sis.

Amelber-
tus Nota-
rius.

Idem Can-
cellarius.

Ernstus
Notarius.

serunt; obtigeruntque Ludouico ex hereditarijs regnis, Orientalis Francia, Thuringia, Saxonia, Frisia, & pars regni Lotharij, vt Regino scribit. Tempora igitur iuste conueniunt in eo, quod an. 882, vt præcedens subscriptio habet, fuerit Ludouici regis annus sextus. Ludbertus autem prædictus sedit Moguntia ab an. 863, vsque ad an. 889; vt Serarius scribit *lib. 4. pag. 655*. De Ludouico igitur Archi-Cancellario ampliùs deliberandum. Ludvvardum autem quod attinet, illum sub hoc Imperatore Archi-Cancellarium fuisse, plura, quæ apud diuersos extant, Diplomata fidem faciunt. An. 884, Segoinus Notarius vice Ludvvardi recognouit literas datas Laurisheimensi Monasterio; quæ extant apud Miræum in *Not. Eccl. c. 43*. videatur quoq; Gevvoldus de *septem-vir. pag. 88. num. 11*. Non dubito etiam, hunc eundem esse, de quo *tom. 1. Hist. Leod. à Chapeauillio editæ, pag. 162*, legimus; licet ibi corruptè legatur: VValdo Episcopus (hunc suspicor esse Frisingensem illum, in ordine decimum; tempora enim satis quadrant) ad vicem Linquardi Archi-Cancell. anno 884. In Metrop. etiam Salisb. Wigulei Hundij, & Christoph. Gevvoldi *tom. 1. pag. 245*, simili ratione mendosè vocatur Luit-hardus; vbi vice eius Amelbertus Notarius anno 885 subscripsit. Rectiùs nomen eius exprimitur *tom. 3. pag. 62*, in literis, an. seq. 886 expeditis; quo loco etiam Amelbertus, qui priùs Notarius dictus fuerat, Cancellarius nominatur: è quo tempus assumptionis eius comprehenditur. Eundem Luithardum reperio apud Ioannem Paulum Windeck, de *elect. Imper. c. 12*, in literis Fundationis seu Confirmationis Monasterij Gengenbachcensis; quæ tamen illi perperam Carolo Magno tribuuntur. Denique eiusdem Ludvvardi vice recognouit Ernstus Notarius Diploma Caroli Crassi, de expeditione Romanâ, apud Goldast. *tom. 1. Const. Imp.* vbi tamen annus datæ, vt vocamus, mendosus est, qui adscribitur 890: cùm certum sit, Crassum an. 887 Imperio excidisse, sequenti mortuum esse. Longiùs tamen abit exemplar eiusdem Diplomatis, quod, à Marco Velfero suppeditatum, primus edidit Rittershusius *ad calcem Ligurini sui*, & post illum Marq. Freherus, qui etiam *Commentario* illustrauit; vbi annus 790 reperitur: vt videatur illud descriptor Carolo Magno tribuere voluisse; sicut procliuus facilesque sumus, quasque res illustriores ad celeberrimos quosque deferre. Nam idem contigit modò citatis literis eiusdem Crassi, apud Windeckium; vbi itidem annus 790 erroneè irrepfit, & referenti illas lapsus ansam præbuit, vt Magno adscriberet, quod pronepoti, eius cognomini, debebatur. Animaduertit autem errorem prædictum Commentator, qui an. 881, vel sequentem reponi iubet. Mihi magis placeret, numerum rotundum retinere, & annum 880 ponere: ipsomet enim Frehero faten-

fatente, Carolus Crassus anno 881, Coronæ causâ, in Italiam profectus, Romam adiit; vti ex Reginone & recentioribus, qui illum vnanimiter sequuntur, constat. Iuuat hanc coniecturam, quod ab antiquo iam tunc moris esset; insuper etiam eâ ipsâ Carolinâ Constitutione ordinaretur, vt anno integro & sex septimanis ante profectiōem, Italica ista expeditio publicè indicere-
tur. Verum longiùs fortè quàm par sit euagor. Lutvvardus prædictus à Paulo Æmilio *Lutvvaldus* vocatur; ab Auentino, vti à *VVindekio*, *Luithardus*. Fuit autem Episcopus Vercellensis, in magnâ longo tempore Domini sui gratiâ; quâ postmodum excidit, ob adulterij suspicionem, vti apud Reginonem videre est, an. 887. statimq; secutus est illud, in ministro & vxore, aulicæ fortunæ exemplum maior, vt solet, ipsius Domini casus; de quo alibi videndum. Adeat præterea, qui cupit, de hoc viro Lanouium in *schediasmate*, pag. 194. Exitus hominis extat apud Reginonem sub an. 901: ab Hungaris enim, in quorum manus imprudens, dum *opibus immensis & thesauris innumerabilibus* fugere tentaret, incidit, trucidatus est. Vocat illum Historicus iste, Caroli Imp. familiarissimum, & Consiliarium à secreto.

Lindebertum, seu, vt rectiùs vocatur, Luidbertum, Mogunti-
num Archi-Episcopum, præcitatus Auctor, Franciscus Lanouius, (sed timide
admodum, & parùm fidens Roberto, cuius fidem ista tradens sequitur) Cras-
so Cancellarium donat. Verum Serarius de hac re altùm silet; licet ob egregi-
as dotes, maximæ in Aula auctoritatis fuisse fateatur: nec adiuuant nos Diplo-
mata. Nam quod suprà retuli, ad Ludouicum Crassi fratrem pertinet. Præter
recensitos refert huius Imp. Cancellarium Haymardum Lanouius: quem
tradit à Wasseburgio S. Michaëlis Abbatem vocari; aliàs autem sibi incom-
pertum esse.

*Luidbertus
Archi-E-
piscopus
Mogunt.*

*Haymar-
dus.*

ARNVLPHVS IMPERATOR.

Caroli 3 Imperium, nec morte eius expectatâ, Arnulphus, è fratre ne-
pos, sed extra legale vinculum natus, excepit; sub quo non alios Archi-
Cancellarios hætenus reperio, præter vnum Theodmarum, siue Dith-
marum, Salisburgensem Archi-Episcopum. Is enim ei Sedi præfuit ab an.
881, dudum ante initium Imperij Arnulphini, pluribusque, eo mortuo, ad-
huc vixit annis. Non alio autem, pro more & stilo illius æui, quàm Archi-
Capellani nomine producit. Fuit Comes Italicæ expeditionis Caroli Cras-
si, & Hungaricæ Ludouici tertij, Imp. Arnulphi filij. Huius vice recognouit
se traduntur Aspertus Cancellarius, apud *Miraum*, & in Metrop. *Salisburg.*

*Theodma-
rus Archi-
Episcopus
Salisbur-
gensis.*

*Aspertus
Episc. Ra-
tisbonensis,*